Jenni Juslén

Eduskunta
Lakivaliokunta
lav@eduskunta.fi

Lausunto lakivaliokunnalle; E 94/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen vastaus komission julkiseen kuulemiseen konfiskaatiodirektiivistä ja rikoshyötypäätöksestä

Taustaa

Europolin tuottama vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden uhka-arvio korostaa, että vakavassa ja järjestäytyneessä rikollisuudessa on kyse hyödyntavoitteluun perustuvasta, laajasti verkottuneesta ja rajat ylittävästä toiminnasta. Europolin arvion mukaan EU:ssa vain noin 2 prosenttia rikoshyödystä jäädytetään ja 1 prosentti tuomitaan menetetyksi. Näin alhaiset rikoshyödyn jäädyttämisen ja menetetyksi tuomitsemisen asteet antavat järjestäytyneille rikollisryhmille mahdollisuuden käyttää laittomasti hankkimiaan varoja niin rikollisen toiminnan laajentamiseen kuin lailliseen talouteen ja julkisiin laitoksiin soluttautumiseen muun muassa korruption avulla.[1]

Tuore Euroopan parlamentin tilaama selvitys osoittaa, että järjestäytynyt rikollisuus saa erilaisilla petollisilla toimillaan haltuunsa 1-2 prosenttia EU-budjetista.[2]

Suomen ja EU:n turvallisuuden kannalta on siis välttämätöntä löytää järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan rikoshyödyn tunnistamista, jäädyttämistä ja poisottamista vahvistavia EU- ja kansainvälisen tason toimia ja tehostaa olemassa olevien menettelyjen käyttöä.

E-kirje 94/2021 vp.: Suomen vastaukset

E-kirjeeseen kirjattuja Suomen vastauksia on valmisteltu yhteistyössä sisä- ja oikeusministeriön kanssa ja poliisin näkemykset on varsin kattavasti huomioitu E-kirjeessä.

Suomen vastauksessa on hyvin korostettu laaja-alaista ja kattavaa viranomaisten yhteistoimintaa rikoshyödyn tosiasiallisen takaisinsaannin onnistumisessa, sillä Suomessa on pitkäaikainen ja vankka kokemus yhteistoiminnan hyödyistä.

[1] Europol (2021), European Union serious and organised crime threat assessment, A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe's economy and society by organised crime ja does-crime-still-pay (2016)
[2] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/697019/IPOL_STU(2021)697019_EN.pdf

Konfiskaatiodirektiivin osalta vastauksessa korostetaan tarvetta tarkastella 2020 voimaan tulleiden muutosten vaikutusta, mikä on myös poliisin näkökulmasta perusteltua. Säädösuudistusten olisi pohjauduttava todelliseen uudistustarpeeseen.

Rikoshyödyn jäljittämisessä kohdataan usein hidasteita tai vaikeuksia EU-jäsenvaltioiden viranomaisten erilaisten toimivaltuuksien johdosta ja sen vuoksi on kannatettavaa varmistaa jäljittämistoimintojen riittävät toimivaltuudet. On poliisin kannalta myönteistä, että vastauksissa erikseen mainitaan pääsy erityisesti välttämättömiin omaisuutta koskeviin tietoihin ja tätä koskeva tiedonvaihto.

Liitteet	-
Jakelu	Eduskunta, lakivaliokunta
Tiedoksi	SM/PO Juha Tuovinen; KRP/Kai Lakio